

[Teichert.]

økonomien tillod det, udfyldte rammerne med de nævnte installationer. Det gælder ikke mere. Udviklingen i det øvrige byggeri i by og på land må følges op i de nye stats-husmandsbrug. Men de unge er dygtigere end vi ældre, de har bedre uddannelse og opsparingsmuligheder, der bliver udnyttet, så de skal nok klare sig, selv om lånene hverken er rente- eller afdragsfri.

En anden forbedring er, at etablerings-lånet foreslås forhøjet til 7 700 kr. med mulighed for yderligere 300 kr. til læplantning. De erfaringer, man har indhøstet, burde gøre læplantning obligatorisk for alle nye brug. Såsæd og kunstgødning repræsenterer efterhånden så store værdier, at det nok er værd at værne om det.

Vi er enige i de foreslåede ændringer med hensyn til fastere retningslinjer for rente-efterbetalingskravet og for konverteringen af ældre statshusmandslån. Disse bestemmelser kan — fornuftigt administreret — blive en god foranstaltning ved nødvendig omprioritering ved såvel opsupplering af jord og bygninger som ved ejer- og generatørsskifte.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne tilsige mit partis støtte til en velvillig og hurtig behandling af lovforslaget.

Peter Larsen: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Niels Eriksen, er forhindret i at være til stede, skal jeg gøre nogle bemærkninger. Ved behandlingen af udlånsloven i fjor blev der foretaget en række ændringer og forbedringer, som var affødt af den betænkning, der var resultatet af arbejdet i kommissionen af 1957. Det lovforslag, som vi behandler i dag, tilsigter derfor stort set kun en ajourføring af de lånesatser, som vi tidligere har haft fremme, og som vi har til behandling hvert år, hvorimod beløbsrammen, det beløb, der samlet stilles til rådighed dels fra jordfonden, dels fra staten, er uændret. Derudover er der enkelte mindre tekniske og administrative ændringer, som jeg senere skal knytte nogle bemærkninger til.

Denne udlånslov er nøje knyttet til selve statshusmandsloven, idet statshusmandsloven ikke foreskriver noget om beløbsrammerne eller om det udlånsbeløb, der skal stilles til rådighed til dette byggeri.

Der vil derfor efter min opfattelse ikke være anledning til nogen egentlig eller større debat omkring hele udstykningstanken, selv om det måske kunne være fristende nok. Jeg tænker her på den stilling, som landbruget står i, idet vi oplever, at flere og flere flytter fra landbruget og går over i andre erhverv, hvilket ganske givet må føre til visse overvejelser hos lovgivningsmagten, fordi det på adskillige områder vel nok vil komme til at knibe med at skaffe folk til de bestående brug. Jeg tænker også på den debat, der føres om brugsstørrelserne inden for landbruget med henblik på at finde frem til de mest rationelle driftsformer, og overhovedet på hele den strukturændring, som er fremme både i diskussionen og i den praktiske landbrugspolitik. Jeg tænker i denne forbindelse tillige på de tidligere drøftede spørgsmål om sammenlægning og nedlægning, herunder også spørgsmålet om landbrugsforpligtelsens størrelse. Det kunne som sagt være interessant at gå ind i en debat om disse ting, men jeg synes, at selve udlånsloven er for spinkelt et grundlag at lægge op til noget sådant på, ikke mindst nu, da landbokommissionen sidder og analyserer disse problemer og prøver at finde frem til tanker og retningslinjer, som forhåbentlig vil blive bærende i nogle år fremover for dansk landbrug. Netop på den baggrund synes jeg vi må vente til en senere lejlighed med at tage en egentlig debat.

Det foreliggende lovforslag tilsigter — som nævnt af den ærede foregående ordfører — en forhøjelse af lånegrænserne med hensyn til jordkøb, til bygninger og til etablering; og så er der det nye: forslaget om de 7 000 kr. til installationslån til forbedring af de sanitære og andre forhold i landbrugsbyggeriet.

Jeg kan i og for sig være enig i de betragtninger, som den ærede foregående ordfører gjorde gældende på dette område. Det synes os rimeligt, så længe vi opretholder denne lovgivning, at de bygninger, som rejses, bliver af en standard og kvalitet, der ikke afviger væsentligt fra andre former for byggeri. Derfor er det rimeligt, at man også med hensyn til de nye installationer søger at tilgodese dette berettigede krav.

Vi er altså enige i, at en ajourføring af de almindelige lånegrænser må forekomme rimeligt, selv om forhøjelserne jo på visse